

18.2.2014

Yhteysviranomaisen lausunnon liitteeksi Simon tuulivoimapuistojen yva-selostuksesta annetuista lausunnoista ja mielipiteistä

Lausunnot

Simon kunta

Simon kunnan ympäristölautakunnan mielestä arviointiselostus on laadittu riittävässä laajuudessa, eikä siitä ole huomautettavaa.

Kemin kaupunki

Yleistä:

Tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksen heikkoutena on edelleenkin vaihtoehtovertailujen vähäisyys ja samankaltaisuus. Tuulivoimaloiden sijoittamisen vaihtoehto VE1 ja VE2 ovat melkein identtiset, mistä Kemin kaupunki huomautti jo arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa. Molemmissa näissä vaihtoehtoissa ovat mukana Putaankankaan, Onkalon, Leipiön ja Karsikon hankealueet ja VE2:ssa lisäksi vielä Halmekangas kuitenkin siten että eri alueiden tuulivoimaloiden lukumäärä Karsikkoa lukuun ottamatta hieman vaihtelee. YVA-selostus onkin oikeastaan jo ennalta valittujen sijoituspaikkojen ympäristövaikutusten toteutuksesta ja niistä mielipiteen ilmaisemista. Aiheellisesti voidaan kysyä toteutuuko hankkeessa ympäristövaikutusten arviointi sen mukaisesti mitä lainsäätäjä on tarkoittanut eli vaihtoehtojen vertailua. Karsikon aluetta lukuun ottamatta tuulivoimaloiden suunnitellut sijoitusalueet sijoittuvat maakuntakaavassa tuulivoimatuotannolle osoitetuille alueille. Jos tuulivoimaloita päädytään Simoon sijoittamaan, tulee tuulivoimaloiden sijoittamismahdollisuudet ratkaista ensin maakuntakaavassa, jossa osoitetaan tuulivoiman hyödyntämiseen soveltuvat alueet.

Kommentit YVA-selostuksesta:

Karsikoon suunnitellut tuulivoimalat muuttaisivat merkittävästi maisemakuvaa, kuten YVA-selostuksessa olevista kuvasovitteista ilmenee. Kuvasovitteita olisi voinut selostuksessa olla enemmänkin, esim. Kemin Satamakankaan suuntaan. YVA-selostuksessa (sivu V) on todettu ympäripyöreästi, että Karsikon tuulivoimapuisto synnyttää rajoitteita lähi-alueiden asuinrakentamiselle Simon ja Kemin alueilla. Mitä, millaisia ja kuinka suuria nämä rajoitteet ovat, ei selostuksessa ole kuitenkaan tarkempaa arviota. Edellä mainittu toteamus on epämääräinen ja olisi vaahtunut YVA-selostuksessa tarkempaa arviota.

YVA-selostuksessa (sivu IX) on vaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuuden osalta todettu, että Karsikon voimalamäärää ja sijoittelua on syytä tarkistaa tai jättää Karsikon hankealue kokonaan toteuttamatta. YVA-selostuksessa mainittu toteamus jättää Karsikon hankealue jopa kokonaan toteuttamatta esiintyy useassa kohdassa YVA-selostusta. Toteamus on yhtenevä Kemin kaupungin YVA-ohjelmasta antaman lausun-

non kanssa jossa kaupunki jo silloin katsoi, että Simon Karsikko ei ole sovelias hankealue tuulivoimaloiden sijoittamiselle. Tämä Kemin kaupungin toteamus saa vahvistusta tässä YVA-selostuksessa.

Melu:

Kuten Kemin kaupunki arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossaan jo ennakoii, on Karsikko se alue, johon suunniteltujen tuulivoimalaitosten vaikutukset melun osalta kohdistuvat merkittävimmin. YVA-selostuksen (s. 223) mukaan VE1:ssä asumiseen käytettävillä alueilla melun korkein yöaikainen Valtioneuvoston (Vn) suosittelu 40dB:n suunnitteluohjearvo voi ylittyä kuudessa kohteessa Karsikossa. Lomarakennusten osalta suunnitteluohjearvo 30 dB ylittyy kolmenkymmenen (30) lomarakennuksen kohdalla (s. 231). Vaihtoehdossa VE2 suunnittelun ohjearvot ylittyvät Karsikossa kahden (2) asuinrakennuksen kohdalla. YVA-raportissa esitettyjen meluarvojen ylityksen johdosta on todettavissa, että Karsikko ei ole sopiva paikka tuulivoimaloille siinä laajuudessa ja niillä sijoituspaikoilla kuin mitä nyt on suunniteltu.

YVA-selostuksessa (s. 230) on todettu, että tuulivoimapuistojen vaikutusta ainakin Karsikon, Onkalon ja Halmekankaan äänimaisemaan voitaisiin pienentää voimalamäärää vähentämällä ja uudelleen sijoittamalla. Edelleen on todettu, että hankealueiden kaavoitusvaiheessa voimalamäärät ja niiden sijainnit tulee tarkentaa niin että hankkeen meluvaikutuksia voidaan lieventää. Jos Simon Karsikko ei jatkossa jää tuulivoimaloiden sijoituksen osalta toteuttamatta, kuten YVA-selostuksen yksinomaan meluvaikutusten perusteella mitä ilmeisemmin pitäisi tehdä, tulisi Karsikon osalta tehdä uusi YVA, jos sinne suunniteltua voimalamäärää vähennetään tai niitä uudelleen sijoitetaan. Vain näin voidaan varmistaa, että Valtioneuvoston päätöksen mukaiset melun keskiäänitasojen ohjearvot eivät tässä uudessa suunnittelutilanteessa ylity, mitä Kemin kaupunki jo aikaisemmissa lausunnoissa esitti.

Tuulivoimalaitosten meluvaikutusten sanallinen kuvaus on YVA-selostuksessa paikoitellen epäselvä. Useassa kohdassa selostusta puhutaan vain käsitteestä "suunnitteluohjearvo", jonka valtioneuvoston on asettanut päivä- ja yötason melulle. Selostus olisi ollut meluvaikutusten osalta selkeämpi, jos siinä olisi selvästi kerrottu aiheutuuko melusta päivä- vai yöajan suunnitteluohjearvon ylityksiä.

Varjostus:

YVA-selostuksessa esitettyjen varjostusvaikutustenkin johdosta on pääteltävissä, että Karsikko ei ole sopiva paikka tuulivoimaloille siinä laajuudessa ja niillä sijoituspaikoilla kuin mitä nyt on suunniteltu (s. 236). Vaihtoehtojen VE1 ja VE2 suurimmat varjostusvaikutukset kohdistuvat Karsikon voimaloiden lähialueille. Vaihtoehdossa VE1 Karsikkoon aiheutuu varjostusvaikutus, jossa raja-arvo 20 h/a ylittyy kuudessa kohteessa ja raja-arvo 8 h/a lisäksi 22 kohteessa. Ylitykset vaihtelevat kohteittain 2,55 - 15,05 h/a. Vaihtoehdossa VE2 vuosittaiset varjostusajat vaihtelevat välillä 12,22 - 23,43 h/a. Eli raja-arvon ylitykset ovat 4,22 - 15,43 h/a.

Ympäristöluvan tarpeellisuus:

Tuulivoimaloita ei mainita ympäristönsuojeluasetuksen hankeluettelossa, joten niiden ympäristöluvanvaraisuus perustuu tapauskohtaiseen harkintaan. Ympäristönsuojelulain mukainen ympäristöluva on tarpeen, jos tuulivoimaloista voi aiheutua naapuruussuhdelain 17§:n mukaista kohtuutonta rasitusta. YVA-selostuksen mukaan on kiistatonta etteikö tuulivoimaloiden sijoittaminen esim. Simon Karsikkoon tai muille hankealueille aiheuttaisi naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista pysyvää haittaa ja kohtuutonta rasitusta asutukselle melun ja välkkymisen muodossa. Jos Simon Karsikko ei jatkossa jää tuulivoimaloiden sijoituksen osalta jostakin syystä toteuttamatta, tulisi sinne sijoitettavien tuulivoimaloiden osalta vaatia haettavaksi ympäristölupaa. Ympäristöluva jää tällöin enää ainoaksi mahdollisuudeksi lieventää tuulivoimaloista aiheutuvaa melua ja välkkymistä.

YVA-selostuksessa esitettyjen tuulivoimaloiden haittavaikutusten vuoksi Simon Karsikkoon ei kuitenkaan tulisi sijoittaa tuulivoimaloita.

Lapin liitto

Simon tuulivoimapuistojen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen alueella on voimassa Länsi-Lapin maakuntakaava, joka on vahvistettu ympäristöministeriössä 25.2.2003 sekä Kemi-Tornion alueen ydinvoimamaakuntakaava, joka on vahvistettu ympäristöministeriössä 30.3.2010. Länsi-Lapin uusi maakuntakaava on hyväksytty Lapin liiton valtuustossa 26.11.2012 ja on ympäristöministeriön vahvistamismenettelyssä. Kemi-Tornio alueen ydinvoimamaakuntakaavan alueella ollaan laatimassa korvaavaa, Kemi-Simon alueen Karsikon vaihemaakuntakaavaa. Kaava tuli vireille ja OAS asetettiin nähtäville 11.3.2013.

Tavoitteiltaan hankesuunnitelma on Karsikon hankealuetta lukuun ottamatta Länsi-Lapin maakuntakaavassa esitettyjen kehittämisperiaatteiden mukainen. Karsikon hankealue ei kuulu tuulivoimaloiden alueeseen tai tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuvalla alueella. Lisäksi vaihemaakuntakaavassa kuntien tavoitteiden mukaan alueelle on tarkoitus sijoittaa asuntoalueita sekä teollisuutta. Maakuntakaavamerkinnot ja kehittämisperiaatteet sekä Lapin liiton viraston 1.3.2013 antama lausunto on muutoin otettu riittävällä tavalla huomioon ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä.

Lapin aluehallintovirasto

Lapin aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat – vastuualue esittää pyydettyinä lausuntonaan Simon tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavaa:

Kohdassa 5.7 todetaan, että voimajohdon tutkimuslupaa varten tarvitaan aluehallintoviraston myöntämä lupa. Kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 84 §:n mukaan luvan tutkimuksen suorittamiseen antaa se maanmittaustoimisto, jonka toimialueella sijaitsee suurin osa lupahakemuksen kohteena olevasta omaisuudesta.

Muilta osin Lapin aluehallintovirastolla ei ole huomauttamista arviointiselostuksesta.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Kalatalousviranomainen

Lapin ELY -keskuksen kalatalouspalvelut toteaa, että hankkeella ei ole kalataloudellisia vaikutuksia eikä kalatalouspalveluilla siten ole huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä.

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tuuliwatti oy suunnittelee neljän erillisen tuulivoimapuiston toteuttamista Simon kunnan alueelle. suunnitelma käsittää enintään 39 uutta voimalaa, joiden yksikköteho on 3-5 MW ja napakorkeus noin 160 m. Hankealueista kaksi, Onkalo ja Halmekangas, sijoittuvat lin kunnan rajaa vasten.

Pohjois-Pohjanmaan puolella tuulivoimahankkeen vaikutukset kohdistuvat lin Kuivaniemen asutukseen ja Kuivajoen pohjoisrannan arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Vaikutukset Pohjois-Pohjanmaan puolelle sijoituville kulttuuriympäristön ja maiseman arvokohteille on arvioitu vähäisiksi alueen peitteisyydestä johtuen. Kuivajoen pohjoisrannan alueelta laadittu kuvasovite tukee tätä arviota. Melumallinnus on uusimpien ohjeiden mukaan laadittu ja sen mukaan suunnitteluohjeavot eivät ylity lin puolella olevan asutuksen kohdalla, jossa lähimmät asuinrakennukset ovat noin 2 km:n etäisyydellä voimalasta.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistamisen 1. vaihekaavan luonnoksessa ei ollut hankealueen tuntumaan osoitettuja uusia merkintöjä. Vaihemaakuntakaavaehdotukseen (hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2013, tulee lainvoimaiseksi ympäristöministeriön vahvistuspäätöksen jälkeen) on lisätty Kuivaniemen Ryöskärin aluetta koskeva uusi merkintä: arvokas suokehityssarjan alue (ask). Merkintä perustuu Pohjois-Pohjanmaan suo-ohjelma -hankkeen yhteydessä tehtyyn selvitykseen, jota on käsitelty raportissa Nybyn - Iso Heposuon aapakehityssarja (2013). selvitys on saatavissa osoitteessa. <http://www.pohjoispohjanmaafi/file.php?fid=2457>.

Maankohoamisrannikon arvokkaan suokehityssarjan laajimmat luonnontilaiset osat sijaitsevat lin kunnan puolella, mutta kehityssarja ulottuu jossain määrin myös Onkalon alueelle. Kehityssarja on otettu arvioinnissa asianmukaisesti huomioon. Arviointiselostuksen mukaan hankkeen toteuttamisella ei arvioida olevan merkittäviä heikentäviä vaikutuksia aapakehityssarjoihin. Luvussa 25. Vaihtoehtojen vertailu ja toteuttamiskelpoisuus todetaan: "Useiden hankkeiden toteutuessa alun perin vähäisiksi todetut vaikutukset aapasuokehityssarjojen suoluontokohteille sekä lettojen arvokkaammalle lajistolle saattavat kohota merkittävimiksi, sillä yhdessä metsätalouden ja turvetuotannon kanssa useat hankkeet uhkaavat heikentää soiden luonnontilaa alueellisesti". Arvio yhteisvaikutusten merkittävydestä kaipaisi lisäperusteluja: rannikon ohutturpeiset suot eivät ole turvetuotannon näkökulmasta kiinnostavia ja metsätalouteen liittyvää uudisojitusta ei enää käytännössä tehdä. Pohjois-Pohjanmaalla suoluonnon suojele ja muu alueidenkäyttö on sovitettu yhteen 1. vaihemaakuntakaavassa ja siten turvattu myös rannikon suoluonnon alueellisen monimuotoisuuden säilymistä.

Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavan valmistelun yhteydessä laadittiin maakunnan rannikkoalueen kattava muuttolintuselvitys, jossa Kuivaniemen rannikkoalue määriteltiin petolintumuuton pullonkaula-alueeksi. Muuttolinnustoon kohdistuvien riskien vähentämiseksi alueelle ei osoitettu uusia tuulivoima-alueita vireillä olevien hankkeiden lisäksi, riskiarvioinnissa otettiin huomioon sekä lihin että Simoon suunnitellut tuulivoima-alueet. Linnustovaikutusten osalta keskeistä on seurata muu- tonaikaisia todellisia törmäysmääriä ja ryhtyä tarvittaessa lieventäviin toimenpiteisiin.

Sähkönsiirron osalta Pohjois-Pohjanmaan liitto kannattaa ratkaisua, jossa Simoon rakennettaisiin uusi 440/110 kV muuntoasema. Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa on osoitettu Kuivaniemelle Keminmaa-Pikkarala 400 kV -johdon varrelle useita tuulivoima-alueita, jotka voitaisiin myöhemmin alueiden toteutuessa liittää uudelle sähkö- asemalle olemassa olevaa johtokäytävää hyödyntäen

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Lentoestevalojen vaikutuksia on arvioitu ja huomioitu Trafín uusi ohjeis- tus. Vaikutuksia lieventäisi selostuksessa kuvatun kaltainen osittain kiin- teillä punaisilla valoilla toteutettu lentoestevalaistus, mutta todetaan ai- van oikein, että asia ratkaistaan lentoestelupamenettelyssä.

Valmiiden rakennusten tietokannan mukaan lin puolella Onkalon ja Halmekankaan hankealueiden tuntumassa on joitakin merkintöjä asun- noista, joita ei ole merkitty selostuksen karttoihin (esim. kuvat 8.7 ja 15.9). Jatkotyössä on selvitettävä merkintöjen oikeellisuus ja tarvittaes- sa rakennusten käyttötarkoitus.

Pohjois-Pohjanmaan puolella VE2:ssa melun yöaikainen suunnitteluoh- jearvo ylittyy mallinnustulosten mukaan Halmekankaan tuulivoima- alueen itäpuolella yhden lomarakennuksen kohdalla.

Uusien teiden rakentamisessa tulee vesistöjen läheisyydessä välttää kuormitusta johtaen ojien vedet vesiensuojelurakenteiden kuten pinta- valutuksen kautta. Purojen ylityksissä on huomioitava vesieliöstön liik- kumisen esteettömyys rumpu- ja siltarakentamisessa. Tällaisia puroja ovat mm. Koivuoja sekä Karilahdenoja Leipjön ja Onkalon hankealueil- la. Lisäksi erityisesti massanvaihdon avulla toteutettavien tuulivoimayk- siköiden tai voimalinjojen perustamisessa tulee huomioida mahdollisten happamien sulfaattimaiden esiintyminen muuta maastoa alavammilla paikoilla ja tarvittaessa käsitellä ongelmamassat asianmukaisesti hap- paman kuormituksen välttämiseksi.

Maisemasovitteet on laadittu 204 m korkeita voimaloita käyttäen, mutta hankekuvauksen mukaan alueille suunnitellaan jopa 240 m korkeita voimalaitoksia. Näkymäanalyysissä mainitaan napakorkeudeksi 140 m, vaikka hankkeessa suunnitellaan 140–160 metrin napakorkeuksia. Li- säksi mainitaan, että voimaloita voi näkyä sellaisiltakin alueilta, esimer- kiksi asuinalueilta, jotka näkymäalueanalyysissä näyttäisivät jäävän kat- vealueisiin. Tämä tuo ELY-keskuksen näkemyksen mukaan arviointiin epävarmuutta ja vaikutukset voivat olla paikoin nyt kuvattua suurempia esimerkiksi Kuivaniemen kirkonkylän alueella.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavasta on mainittu, että maakuntakaavan luonnos on ollut nähtävillä 2012 ja siinä hankealueiden läheisyyteen ei ole osoitettu aluevaraus- tai kohdemerkintöjä. Maakuntakaavaehdotus on ollut nähtävillä syksyllä 2013 ja siinä on osoitettu uusi tuulivoima-alue Simon rajan tuntumaan alle 5 km:n etäisyysvyöhykkeelle Simon tuulivoimahankkeista sekä arvokas suokehityssarjan alue Pohjois-Pohjanmaan rajalle Onkalon hankealueen välittömään läheisyyteen. Lisäksi jo yleiskaavoitettu Myllykankaan tuulivoima-alue ja Vatungin rakennettu tuulivoima-alue sijoittuvat alle 12 km:n etäisyysvyöhykkeelle. Kohdassa 23 tehty arvio yhteisvaikutuksista Pohjois-Pohjanmaan suunnitteilla oleviin hankkeisiin jää yleispiirteiseksi. Vaikutuksia on arvioitu ainoastaan sanallisesti. Hankkeista on kuitenkin jo saatavilla mm. näkyvyysanalyysijä. Jatkossa yhteisvaikutusten arviointia tulee tarkentaa yleiskaavoituksen yhteydessä.

Linnuston osalta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ottaa kantaa muuttolinnustoon kohdistuvien yhteisvaikutusten kannalta. Yhteisvaikutuksia todetaan arvioidun erityisesti mantereen yllä muuttavien petolintujen osalta. Törmäsmallinnus on tehty 12 lajille huomioiden Simon sekä lin Myllykankaan, Olhavan ja Nybyn tuulipuistot. Mallinnuksen perusteella haitallisia yhteisvaikutuksia näyttäisi muodostuvan mm. piekanalle, meri- ja maakotkalle, joutsenelle, metsähanhelle ja kurjelle. Törmäyskuolleisuuden lisäksi mainitaan vaikutukset muuttoreitteihin. Tuulipuistojen todetaan muodostavan yhdessä lähes 10 km leveän esteen merkittäväle muuttoreitille. Simon tuulipuistoilla ja Perämeren pohjoisosan merituulipuistoilla ei arvioida olevan merkittäviä yhteisvaikutuksia, koska merituulipuistojen ja Simon alueella muuttaa suurimmaksi osaksi eri lintuja. Todetaan kuitenkin, että kevätmuutolla osa arktisten vesilintujen ja kuikkalintujen muutosta saattaa kulkea merituulipuistojen ja Simon hankealueen kautta. Arvioidaan, että mantereen ylle saapuessaan vesi- ja kuikkalinnut nostavat lentokorkeuttaan siten, että Simon tuulipuistojen alueella ne lentävät törmäyskorkeuden yläpuolella. Muiden lajien osalta ei ole esitetty arviota mahdollisista yhteisvaikutuksista tai niiden merkittävyydestä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus huomauttaa, että myös muut Perämeren rannikolle sijoittuvat tuulivoimahankkeet voivat aiheuttaa yhteisvaikutuksia ainakin sellaisten lajien kohdalla, joiden muutto seurailee tiiviisti Perämeren rannikkolinjaa. Monen lajin osalta vaikutukset kohdistuvat samaan muuttopopulaatioon sekä keväällä että syksyllä. Linnustovaikutusten yhteisvaikutuksia olisi voinut havainnollistaa kartoilla samaan tapaan kuin luvussa 12.3.2. Muuttolinnuston havainnoinnin täsmällistä ajoittumista ei ole ilmoitettu, mutta kattavuudeltaan havainnointiin käytetty aika näyttäisi olleen hyvin niukka.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus yhtyy selostuksessa esitettyyn käsitykseen, että yhteisvaikutukset linnustoon voivat olla merkittäviä muiden rannikkoalueen hankkeiden kanssa. Erityisesti muuton tarkkailun järjestäminen ja siihen panostaminen on keskeistä hankkeen seurannassa ja haitallisten vaikutusten lieventämisessä. Muuttolinnuston seuranta olisi hyvä järjestää yhteistyössä muiden samalle muuttoreitille sijoittuvien hankkeiden kanssa, kuten selostuksessa todetaankin.

Kaakkurinlammen soiden todetaan kuuluvan samaan kokonaisuuteen Pohjois-Pohjanmaan puolella olevan Ihanalammen nevan kanssa. Ihanalammen neva on luokiteltu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistamistyössä arvokkaaksi suokehityssarjan alueeksi, jonka säily-

minen perustuu vesien luontaiseen liikkumiseen alueen soilla. Arviointiselostuksessa todetaan että Perämeren rannikon edustavimmat soiden kehityssarjat ovat Simon ja Iin kunnanrajojen tuntumasta, minkä vuoksi Kaakkurilammen soiksi nimettyjen suokohteiden vesitasapainolle aiheutuvat muutokset olisi minimoitava. Luvussa 23.2.4 todetaan lisäksi yhteisvaikutusten osalta, että useiden tuulipuistojen aiheuttama pirstoutuminen yhdessä metsätalousojitusten kanssa muodostaa uhan suoluonnon edustavuudelle. Pohjois-Pohjanmaan liiton julkaisussa vastavankaltaisesta soiden kehityssarjasta (Jarmo Laitinen 2013: Nybyn – Iso Heposuon aapakehityssarja) pidetään huomattavana uhkana uusien tuulivoimalateiden rakentamista soiden niille reunoille, joilta vesi valuu suolle päin. Julkaisussa suositellaan teiden rakentamista olemassa olevien teiden päälle tai kokonaan kivennäismaiden keskelle. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus katsoo, että tarkemmassa voimala- ja tiestösuunnittelussa Ryöskärin kehityssarjan edustavuus tulee säilyttää ja haitalliset vaikutukset mm. Ihanalammen suoalueeseen ehkäistä.

Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikunta

Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikunnalla ei ole huomauttamista Simon tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Länsi-Suomen Merivartiosto Esikunta/Meritoimisto

Länsi-Suomen merivartiostolla ei ole lausuttavaa em. arviointiselostuksesta.

Ilmatieteen laitos

Tuulivoimaloiden vaikutukset Ilmatieteen laitoksen toimintaan liittyvät ensisijaisesti niiden säätutkamittauksiin synnyttämiin häiriöihin. Ilmatieteen laitoksen säätutkista Utajärven tutka sijaitsee lähimpänä hankealuetta, noin 110 km:n etäisyydellä. Tälläkin etäisyydellä tuulivoimalan synnyttämä häiriökaiku voi olla havaittavissa, mutta mahdolliset häiriöt ovat vähäisiä, eivätkä aiheuta merkittävää haittaa Ilmatieteen laitokselle.

Liikennevirasto

Hankkeesta aiheutuvaa liikennettä sekä sen suuntautumista olisi ollut hyvä havainnollistaa kartoin. Olisi ollut hyvä myös mainita, joudutaanko tuulivoimaloiden osien kuljetuksessa kulkemaan tasoristeysten kautta, mikä voi vaikuttaa merkittävästi tasoristeysturvallisuuteen.

YVA-selostuksessa olisi ollut hyvä havainnollistaa kartoin tuulivoimaloiden etäisyyttä maanteista ja rautateista. Etäisyyksien osalta selostuksessa on myös epäselvyyttä; sivulla 77 mainitaan, että Kemintie (vt4) ohittaa tuulipuistoalueiden lähimmät voimalat noin 0,3-1 kilometrin etäisyydeltä. Toisaalta sivun 263 mukaan lähimpien tuulivoimaloiden etäisyydet maanteiltä ovat 500-800 metriä. Liikennevirasto muistuttaa, että määriteltäessä tuulivoimalan riittävää etäisyyttä maantiestä tulee ottaa huomioon tieluokka, liikennemäärä, nopeusrajoitus, rakennettavan voimalan tekniset ratkaisut (mm. lapoljen jäätunnistus) ja muut liikenneturvallisuuden vaikuttavat tekijät. Pääteillä, joilla nopeusrajoitus on 100 km/h tai enemmän, tuulivoimalan suositeltava etäisyys maantiestä (keskiviivasta) on 300 m. Riskiarvion perusteella tuulivoimalan pienin sallittu etäisyys maantiestä voi olla vähemmän, kuitenkin vähintään tuulivoimalan kokonaiskorkeus (torni+ lapa) lisättynä maantien suoja-alueen leveydellä. Maantien kaarekohdassa on tuulivoimala sijoitettava näke-

mäkentän ulkopuolelle. Tuulivoimala ei saa haitata tienkäyttäjän näkemää. Tuulivoimala ei saa aiheuttaa törmäysvaaraa. Liikenneviraston Tuulivoimalaohjetta (8/2012) on ehdottomasti noudatettava hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa.

Luvussa 20.1. sivulla 259 on mainittu, että Trafi on asettanut minimietäisyydet voimaloiden sijoittamisessa teiden varsille. Etäisyysvaatimukset maanteihin ja rautateihin on asettanut Liikennevirasto.

Maanteiden osalta lausunnon antaa tarkemmin Lapin ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue eli L-vastuualue.

Metsähallitus, Lapin luontopalvelut

Vaihtoehtojen tarkastelu

YVA-asetuksen 9 §:n 2 kohdan mukaan arviointiohjelmassa on esitettävä tarpeellisessa määrin hankkeen vaihtoehdot, joista yhtenä on hankkeen toteuttamatta jättäminen eli nollavaihtoehto. Lausunnolla oleva YV A-selostus sisältää varsinaisen tuulipuiston osalta kaksi toteutusvaihtoehtoa. VE1 uutena Karsikon ja Leipiön tuulivoimapuistot (yhteensä 28 voimalaa) ja VE2 sisältää edellisten lisäksi Halmekankaan ja Onkalon tuulivoimapuistot (yhteensä 49 voimalaa).

Vaihtoehtotarkastelu on keskeinen osa ympäristövaikutusten arviointia ja vaihtoehtojen tarkastelu hankkeessa on tehty hyvin.

Hankkeiden yhteisvaikutusten tarkastelu

Selostuksessa todetaan, että useiden tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset voimistavat linnustoon kohdistuvia vaikutuksia. Metsähallitus on samaa mieltä ja toteaa, että YV A-menettelyssä on tarpeen arvioida myös yhteisvaikutuksia.

Selvityksessä on todettu arvioitavana olevan hankealueen tuulivoimapuistojen vaikutusten linnustoon olevan kohtalaisia tai vähäisiä. Onkalon, Halmekankaan ja Leipiön tuulivoimapuistot sijoittuvat kuitenkin merkittävälle muuttoreitille, jonka kautta kulkee erityisesti petolintuja (hankkeen vaikutus kohtalainen). Karsikon kautta muuttaa enemmän vesi- ja rantalintuja (hankkeen vaikutus vähäinen).

Pesimälinnustoon hankkeen vaikutukset arvioidaan vähäisiksi. Vaikutusten arviointi on tehty sillä oletuksella, että linnut (95 %) väistävät tuulivoimaloita. Yhteisvaikutukset muiden rannikkoalueen hankkeiden kanssa voivat kuitenkin nousta merkittäviksi vaihtoehdossa VE2. Toisin sanoen noin 20 kpl enemmän voimaloita rannikkoalueen hankkeiden kanssa aiheuttaa arviotavien vaikutusten olevan voimakkaampia. Tämä osoittaa, että yhteisvaikutusten arviointi on tarpeellista koko Perämeren alueella.

Selostuksessa voimaloiden sijoittuminen Perämeren rannikolle ja lukumäärä sekä niiden yhteisvaikutusten arviointi on esitetty hyvin. Törmäysmallinnuksen mukaan merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat mm. suuriin petolintuihin sekä taantuviin ja uhanalaisiin lajeihin (populaatiokoon väheneminen 10 vuoden aikana noin 2 - 3 %). Lieventävänä

toimenpiteenä on esitetty voimaloiden pysäyttämistä voimakkaimman muuton ajaksi.

Linnustoselvitykset

Hankealueen pesimälinnusto on selvitetty riittävällä tavalla, pois lukien voimajohtoreitit Voimajohtoreiteilla on tehty vain yleispiirteistä tarkastelua kasvillisuus ja luontotyyppi-inventoinnin yhteydessä. Erityisiä linnustollisia arvoja tai uusia suurten petolintujen pesiä ei ole löytynyt hankealueelta. Selvityksessä todetaan kuitenkin, että tilanne voi pesimälinnuston suhteen muuttua. Myös tunnettuja pesiä alueella on. Nämä seikat pitää edelleen huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutusvaiheessa. Metsähallituksen näkemyksen mukaan tuulivoimarakentamista ei tulisi suunnitella alueille, jotka sijaitsevat 2 km lähempänä suurten petolintujen tunnettuja pesäpaikkoja. Hankealueella sijaitsee luonnonsuojelulain 38 §:n nojalla rauhoitetun lajin pesimäpaikka. Ko. lajin säännöllisessä käytössä olevat ja selvästi nähtävissä olevat pesäpuut on rauhoitettu luonnonsuojelulain 39 §:n nojalla. Erityisesti voimajohtoreittien alueella, missä pesimälinnustoselvityksiä ei ole tehty, on tehtävät puuttuvat selvitykset viimeistään jatkosuunnittelun aikana. Kevät- ja syysmuuton selvitykset on tehty riittävällä tavalla.

Vaikutusten seuranta

Metsähallitus toteaa, että tuulipuistojen yhteisvaikutuksia muuttolinnustoon ja uhanalaisten lajien kantoihin olisi pystyttävä arvioimaan myös laajemmalla alueella ja pidemmällä aikavälillä. Tuulivoimaloiden vaikutus muuttolinnustoon on kumuloituva koko muuttomatkan aikana ja kohdistuu erityisesti harvalukuisiin lajeihin ja uhanalaisiin lajeihin. Siksi Metsähallituksen kanta on, että jatkossakin erityistä huomiota tulee kiinnittää tuulivoimapuistojen vaikutuksiin lintujen kevät- ja syysmuuttoon sekä vaikutuksiin pesimälinnuston elinympäristöihin. Tässä selvityksessä on vaikutusten arviointi linnustoon tehty sillä oletuksella, että linnut väistävät voimaloita. Seurannan voidaan todentaa, pitääkö vaikutusten arviointi siltä osin paikkaansa.

Museovirasto

Samanaikaisesti Museovirastossa ovat lausunnolla myös ohjelmassa arvioitavien tuulivoimapuistojen osayleiskaavojen luonnokset Karsikon hanketta lukuun ottamatta. Vaikutuksia on arvioitu myös sähkönsiirron reittivaihtoehdon VEB osalta.

Leipiön, Onkalon ja Halmekankaan tuulivoimalat sijaitsevat pääasiassa ympäristöministeriössä vahvistettavana olevan Länsi-Lapin maakunta-kaavan tuulivoimaloiden alueella.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Simojen tuulivoimapuistojen hankealueiden läheisyyteen sijoittuu valtakunnallisesti arvokas maisema-alue ”Simojoensuun kulttuurimaisemat” sekä valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt ”Simonkylän ja Simoniemen kyläasutus” kaksiosaisena kohteena valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajauksen sisällä sekä ”Simon rautatieasema-alue”. Näitä alueita ja kohteita koskevat valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden erityistavoitteet kansallisena kulttuuriperintönä. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan alueidenkäytön on so-

velluttava niiden historialliseen kehitykseen. Vaikutukset myös näihin valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin tulee arvioida ja esittää selkeästi.

Putaanankaan kolme voimalaa on jo rakennettu valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen pohjoisreunalle. Leipiön hankealue sijaitsee lähimmillään noin 1,7 km, Halmeskangas noin 1,5 km ja Onkalo noin 650 m etäisyydellä valtakunnallisesti arvokkaasta maisema-alueesta ”Simojoensuun kulttuurimaisemat”, jonka aluerajauksen sisäpuolella on myös kaksiosainen valtakunnallisesti merkittävä rakennettu ympäristö ”Simoniemen ja Simonkylän kyläasutus”. Lisäksi Onkalon tuulivoimapuisto sivuaa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä ”Pohjanmaan rantatie”. Taivalkosken sähköasema sijoittuu 300 m päähän moniosaisen valtakunnallisesti merkittävästä rakennetusta ympäristön ”Kemijoen jokivarsiasutus ja kirkkomaisemat” osakohteesta.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaan YVA-menettely ja osayleiskaavoitus sovitetaan ajallisesti yhteen siten, että molemmissa käytetään erillisselvitysten tuloksia ja vaikutusarvioiteja.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen tiivistelmässä todetaan, että arvokohteista eniten vaikutuksia kohdistuu Simojoensuun kulttuurimaisemaan vaihtoehdossa 2, jossa tuulivoimaloiden kokonaismäärä olisi enintään 49 ja voimaloiden napakorkeus noin 160 m. Ko. vaihtoehto on valittu valmisteluvaiheessa olevien osayleiskaavojen suunnittelun lähtökohdaksi.

Muita kuin valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamia, esim. maakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita ja/tai kulttuuriympäristöjä, joihin Simon tuulivoimapuistoilla on vaikutuksia, ovat ”Simojoki-laakso”, ”Pohjoisrannan kylä” ja ”Kuivaniemen kirkonkylä”.

Arviointiselostuksessa korostetaan sitä, että hankealueille ei sijoitu valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita eikä valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja ympäristöjä eivätkä uudet tuulivoimalat sijoitu näiden alueille. Olennaisempaa on kuitenkin arvioida, mikä on tuulivoimaloiden vaikutus niiden lähialueella sijaitseviin kohteisiin. Arviointi ei anna selkeätä kuvaa siitä, millaiset tuulivoimaloiden todelliset vaikutukset valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin kohteisiin ovat.

YVA-selostuksessa on lyhyesti kuvattu tuulivoiman vaikutuksia tuulivoimaloiden alueelta sekä niiden ”lähi-, väli-, kauko- ja teoreettiselta maksiminäkyvyysalueelta” tarkasteltuna. Valtakunnallisesti merkittävät kohteet sijoittuvat pääasiassa tuulivoimaloiden lähialueelle. Lähialueen vaikutusten arvioinnissa todetaan esimerkiksi, että voimakkain maisemakuvan muutos syntyy vaihtoehdossa VE2 Simonkylän Jokipään alueelle (valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueita ja rakennettua ympäristöä), jossa etenkin Onkalon läntisimmät voimalat nousevat hallitseviksi maisemakuvassa ja maiseman sietokyky ylittyy. Vaikka haitalliset kulttuuriympäristövaikutukset on tunnistettu, ei yksityiskohtaisia vaihtoehtoja niiden minimoimiseksi ole esitetty.

Museoviraston näkemyksen mukaan valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen ympäristöjen ja valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden osalta maisemavaikutusten muutosta ja merkittävyttä eikä

haitallisten vaikutusten minimointia ole arvioitu sellaisella tarkkuudella kuin ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa annettiin ymmärtää.

Eurooppalaista maisemayleissopimusta eikä sen velvoittavuutta ole huomioitu YVA-selostuksessa.

Ympäristöministeriö on julkaissut YVA-seloutuksen laatimisen jälkeen oppaan ”Kulttuuriympäristö vaikutusten arvioinnissa”, Suomen ympäristö 14 / 2013.

Arkeologinen kulttuuriperintö

YVA-selostuksessa on sen sijaan mittava ja asiantunteva arviointi hankkeiden vaikutuksista tiedossa olevaan arkeologiseen kulttuuriperintöön. Arvioinnin on tehnyt tuulivoimala-alueiden inventoija, arkeologi Kalle Luoto. Arviointi perustuu tuoreisiin inventointeihin ja siinä on tarkasteltu voimalarakentamisen vaikutuksia ennestään tunnettuihin ja paikannettuihin uusiin kohteisiin. Hankevastaava ei ole toimittanut inventointiraporttia Museovirastolle ja uudet kohteet puuttuvat toistaiseksi muinaisjäännösrekisteristä.

Leipiön alueella ei todeta olevan uhanalaisia muinaisjäännöskohteita.

Halmekankaalla Kotakankaan rajamerkki sijoittuu voimalan H10 vaiheille ja tulee huomioida rakentamisessa. Myös sähkönsiirron voimajohdon sijoittelussa tulee ottaa huomioon kohde Iso Kivimaa, joka muinaisjäännösrekisterissä on toistaiseksi osoitettu vain pistemäisenä kohteena.

Onkalon voimalapaikan O12 välittömässä läheisyydessä sijaitsee muinaisjäännöskohde Korkiamaa, jonka merkintä maastossa on tarpeen kohteen suojelun varmistamiseksi rakentamisessa.

Myös Karsikon voimala-alueella voimalapaikkojen K1 ja K2 välillä sijaitsevat uudet kohteet Aaltokangas II sekä Pirttirakka tulee ottaa huomioon tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisen yhteydessä.

Keminmaa-Pikkarala voimalinjan vaiheilla sijaitsee muutamia muinaisjäännöskohteita, jotka tulee ottaa huomioon uuden voimajohdon suunnittelussa.

Museoviraston arvion mukaan YVA-selostuksessa on otettu hyvin huomioon hankkeen vaikutukset ja haitallisten vaikutusten minimointi arkeologiseen kulttuuriperintöön eikä Museovirastolla ei ole huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta arkeologisen kulttuuriperinnön suojelun osalta.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

Pydyttynä lausuntonaan Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos esittää toimialaansa liittyen seuraavan.

Tutkimuslaitos kiinnitti lausunnossaan hankkeen arviointiohjelmasta (RKTL 22/401/2013, 28.2.2013) huomiota epätasällisyyksiin tai puutteisiin porotalouden, lintujen muuton, riistakartoitusten, metsästyksen ja hankkeen vaikutusten seurannan selvityksissä tai esittämistavassa.

Lausunnossaan arviointiohjelmasta yhteysviranomaisen painotti lisäselvitystarpeita pääosin samoissa asioissa. Kokonaisuutena vuoden takainen arviointiohjelma oli perusteellisesti laadittu, ja huomautettavaa oli vain muutamissa kohdissa. Käsillä olevassa arviointiselostuksessa näihin puutteisiin on tartuttu ponnekkaasti ja tutkimuslaitoksen näkökulmasta asiat on selvitetty riittävän perusteellisesti.

Porotalouteen on arviointiselostuksessa paneuduttu huomattavasti tarkemmin kuin arviointiohjelmassa, joka olikin perin vaatimaton. Rakentavana asiana voidaan panna merkille hankkeen suunnittelijoiden ja porotalouden välinen vuoropuhelu, jonka soisi jatkuvan myös rakentamisen aikana ja sen jälkeenkin.

Linnuston osalta lisämaastotutkimuksia ei ole tehty maastokauden 2012 jälkeen, eli aineisto on pääosin sama kuin arviointiohjelmassa, mikä on osaltaan johtunut kiireisestä aikataulusta. Muuttoselvityksissä lisäaineisto olisi epäilemättä ollut hyödyllistä. Aineistoa on kuitenkin järjestetty ja analysoitu uudelleen, ja lopputulos on kohtuullinen. Myönteisenä asiana on todettava, että kesällä 2012 maastotyön ohella tarkkailtiin lintumuuttoa jo valmistuneiden Simon Putaankankaan ja Onkalon tuulivoimaloiden läheisyydessä. Näin on kerätty arvokasta tietoa siitä, miten muuttavat linnut reagoivat pyöriviin voimalanlapoihin, esimerkiksi siitä, havaitaanko ennakoivia suunnanmuutoksia tai äkkinäisiä väistöliikkeitä.

Tutkimuslaitoksen kaipaama perusteellisempi riistakantojen ja metsästyksen kuvaus on huolellisesti tehty. Hankealueen riistakantojen tila ja kannanvaihtelu on selvitetty yksityiskohtaisesti riistatilastoista ja hankealueella toimivien metsästyseurojen edustajilta. Sekä tuulivoimaloiden että sähkönsiirron todennäköiset ja mahdolliset vaikutukset esitetään perusteellisesti, samoin suhteellisen tarkasti tiedossa olevien hirvien kulku- ja laidunalueiden siirtymät. Myös hankkeen vaikutukset hirven ja pienriistan metsästyksen järjestelyihin on pohdittu systemaattisesti.

Useiden tuulivoimapuistojen yhteisvaikutusta on perätty lähes jokaisen hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa, niin tässäkin tapauksessa. Perämeren rannikon tuntumassa yhteisvaikutuksella on ennen muuta merkitystä lintumuuton kannalta. Arviointiselostuksessa kysymykseen on tartuttu kiitettävästi ja muuttavien lintujen törmäysmallinnus on tehty Simon ja lin (Myllykangas, Nyby ja Olhava) suunniteltujen tuulivoimapuistojen yhdistetystä lintuaineistosta. Tosin mukana ovat vain muutaman toimijan hankkeet, ja alue on pieni osa siitä suunnittelun alueiden joukosta, joka ulottuu Hailuodon ja Kemin välisen rannikon tuntumaan, niin merellä kuin maalla. Joka tapauksessa yhteisvaikutusten arviointi tässäkin laajuudessa on hyvä.

Hankkeen vaikutusten seurantaohjelma on hahmoteltu kiitettävästi, vaikka yhteysviranomaisen ei tätä omassa lausunnossaan erityisesti korostanutkaan. Suunnitelma painottuu sekä pesivään että muuttavaan linnustoon. Suunnitelman mukaan lintumuuttoa seurattaisiin voimaloiden valmistumisen jälkeen kahtena keväänä ja kahtena syksynä sekä yhtenä keväänä ja yhtenä syksynä viisi vuotta voimaloiden valmistumisesta. Suojelullisesti arvokkaiden lintulajien esiintymisestä ja pesimisestä voimaloiden lähistöllä kerättäisiin myös tietoa voimaloiden toiminnan aikana. Linnustoseurannassa käytettävät menetelmät pidetään saman-

laisina kuin hankkeen YV A-menettelyn aikana, millä taataan tulosten vertailukelpoisuus. Suunnitelma on hyvin laadittu ja kiitettävää on, että sen tulokset luvataan raportoida Lapin ELY-keskukselle seurantavuoden jälkeisen vuoden tammikuussa. Juuri tällaisella huolellisella seurantatyöllä saadaan kerättyä tuulivoimaloiden vaikutuksista tietoa, jota tällä hetkellä oloistamme ei ole.

Paliskuntain yhdistys

TuuliWatti Oy suunnittelee tuulivoimapuistoja Simon Karsikkoon, Leipiöön, Halmekankaan ja Onkalon alueille. Puistokokonaisuuteen liittyy myös jo rakennetut Onkalon (3) ja Putaankankaan (3) voimalat sekä rakenteilla olevat voimalat Leipiössä (4). Vaihtoehto 0 koostuu olevista ja rakenteilla olevista voimaloista (yht 1 0). Vaihtoehdossa 1 uusia voimaloita tulisi olemaan maksimissaan 18 (Karsikossa 5 ja Leipiössä 13) ja sähkönsiirtoon käytettäisiin nykyistä 110 kV:n voimajohtoa Raasakka-Isosahaara. Vaihtoehdossa 2 rakennettaisiin mainittujen lisäksi Halmekankaalle 10 ja Onkaloon 11 uutta voimalaa. Näin ollen voimaloita olisi yhteensä joko 10 (VE 0), 28 (VE 1) tai maksimissaan 49 (VE 2). VE 2 sähkönsiirtoon rakennettaisiin uusi 110 kV:n voimajohto olevan 400 kV:n voimajohdon rinnalle (Keminmaan Taivalkoski-Halmekangas väli).

Tuulipuiston ja sähkönsiirron vaihtoehdot sijoittuvat Isosydänmaan paliskunnan alueelle. Paliskunnan suurin sallittu eloporomäärä on 2000 ja poronomistajia oli 69 poronhoitovuonna 2010-2011. Poronhoito on tärkeä elinkeino Simossa. Elinkeinolla on paitsi välittömiä, myös välillisiä työllisyysvaikutuksia mm. lihan ja muiden tuotteiden jalostuksessa. Poro ja poronhoito ovat tärkeä osa matkailuimagoa. Elinkeinoon merkitys syrjäkylien asuttuna pitämiseksi on suuri.

Poronhoitolaki ja valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Poronhoitolaki (848/1990) (PHL) on erityislaki, joka tulee ottaa huomioon poronhoitoalueella toimittaessa. Poronhoitolaki turvaa elinkeinon aseman ja säätelee poronhoidolle vapaan laidunnusoikeuden, joka on tarkoitettu pysyväksi oikeudeksi: "Poronhoitoa saadaan tässä laissa säädetyin rajoituksin harjoittaa poronhoitoalueella maan omistus tai hallinto-oikeudesta riippumatta." (PHL 3§).

Poronhoitolain ja muun lainsäädännön lisäksi poroelinkeinoon turvataan myös valtioneuvoston päätöksellä valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. "Luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet" -luvun yleistavoitteissa todetaan: "Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon alueidenkäytölliset edellytykset." Tästä määrätään myös alueelle Lapin maakuntavaltuuston 26.11.2012 hyväksymässä Länsi-Lapin maakuntakaavassa: "Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olemassa olevasta alueidenkäytöstä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Valtion maiden osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajien kanssa." Länsi-Lapin maakuntakaavaan on merkitty Tuulivoimaloiden alueet (tv) ja Tuulivoiman tuotannon suunnitteluun soveltuvat alueet (tv1). Niihin liittyvät myös seuraavat kaavamääräykset "--- Poronhoitoalueella alueen käyttöä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon alueen poronhoidon edellytykset." Leipiön, Halmekankaan ja Onkalon suunnittelalueet sijoittuvat maakuntakaavaan merkityille tv-alueille.

Poroelinkeinoon kohdistuvia vaikutuksia

Tuulipuistohanke sijoittuisi Isosydänmaan paliskunnan toiminta-alueelle. Tuulipuistoalueilla on syksyn ja syystalven laitumia. Tuulipuistohankkeesta aiheutuu välittömiä laidunten menetyksiä. Mikäli porot välttävät tuulipuiston alueita häiriön (rakentaminen, voimaloiden liike, ääni, välke lentoestevaloista) vuoksi tai niitä ei voida enää käyttää poronhoitotöissä, aiheutuu laajemmille alueille ulottuvia välillisiä laidunmenetyksiä. Tuulipuistojen alueilla on myös porojen pyyntiaitoja, joista poroja kerätään lukemista, teurastuksia ja kotitarhoihin/muualle paliskunnan alueelle viemistä varten. Hankkeella voi olla vaikutuksia rakenteiden käytettävyyteen. Tämä voi tarkoittaa työmäärän lisääntymistä ja paliskunnan tuon osan toiminnan suunnittelua uudestaan ja se voi johtaa jopa poronhoidon rakenteiden siirtämiseen alueelta. Suunnittelu ja uudelleenrakentaminen aiheuttavat kustannuksia elinkeinolle. Rakenteet ovat välttämättömiä porojen saamiseksi pois alueelta, missä aiheutuu vuosittain kymmeniä junaonnettomuuksia väärin suunnitellun riista-aidan vuoksi (aita tien ja radan välissä, porot jäävät radalle ja jopa 30 poroa on kuollut kerralla).

Voimajohtoaukean raivaaminen pirstoa laidunalueita ja aiheuttaa muutoksia laitumille ja sitä kautta porojen laidunnukselle. Voimajohtoaukeat ja voimajohtojen rakenteet vaikeuttavat porojen kuljettamista ja aiheuttavat turvallisuusriskin maastoajoneuvoilla ja helikopterilla liikuttaessa (harukset, ilmajohdot, pitkät kannat ym.).

Ympäristövaikutusten arviointi hankkeessa

YVA-selostuksessa on käsitelty poronhoitoa melko laajasti. Arvioinnin pohjana käytetään paliskunnan haastattelun pohjalta tehtyä selvitystä poronhoidon toiminta-alueista. Selostuksen mukaan arvioinnin apuna on käytetty Paliskuntain yhdistyksen nk. poroYVA-opasta. Arvioinnissa on kuitenkin puutteita ja virheitä. Olisi ollut helpompi arvioida hankkeen vaikutuksia, jos selostuksessa olisi esitetty poronhoidon toiminta karttana myös hankkeen lähialueelta. Arvioinnissa ei ole otettu huomioon Suomen suurimmaksi kaivosalueeksi, noin 100 km², suunnitellun Suhangon kaivoksen aiheuttamaa uhkaa paliskunnan toiminnalle ja miten se vaikuttaisi paliskunnan toimintaan yhdessä kymmenien tuhansien hehtaarien turvetuotannon sekä uusien erittäin laajojen tuulipuistojen kanssa. Arvioinnissa toistetaan lähes mantran tavoin suunnitelmien aiheuttavan alle 1 % laidunten menetykset paliskunnalle. Tällainen arvio ei ole asianmukainen eikä anna mitään käsitystä hankkeen todellisesta vaikutuksesta. Laidunmenetystä olisi tullut arvioida suhteessa niihin laiduntyyppeihin, joita menetys koskee tai suhteessa paliskunnan sen osan laitumiin, jotka paliskunnan sen osa poroilla on käytettävissä tai suhteessa siihen, mikä merkitys alueella on paliskunnalle. Tekstissä todetaan useiden tuulivoimahankkeiden, turvetuotannon sekä metsätalouden vaikutukset yhteensä merkitykseltään suuremmiksi kuin yksittäisen hankkeen vaikutukset. Tämä todetaan, ja silti alueelle suunnitellaan useita hankkeita lisää, eikä poronhoitoa edes mainita hankkeen toteuttamisedellytyksiä käsittelevässä kappaleessa. Myöskään eri hankkeiden yhteisvaikutuksia kuvaavassa kappaleessa ei käsitellä vaikutuksia poronhoitoon. Selostuksen lähteissä luetellaan useita lähteitä, joita ei ole käytetty kyseisessä selvityksessä (esim. RKTL:n laiduninventointi erityi-

sesti poronhoitoa varten tarkoitetulla alueelta, mihin Isosydänmaa ei sijoitu). Jatkossa kannattaisi olla tarkempi kopioitaessa vanhojen selvitysten lähdeluetteloita ja tarkastaa mihin lähteisiin todellisuudessa viitataan.

Alueen paliskunta on kutsuttu YVA-menettelyn seurantaryhmään ja paliskunnalta sekä Paliskuntain yhdistykseltä on pyydetty lausunnot YVA-ohjelmasta. Näin tulee toimia, jotta poronhoitolain velvoitteet ja YVA-lain osallistumiselle ja tiedonsaannille asetetut tavoitteet täyttyvät. Paliskunnan edustaja/edustajia (ei käy ilmi tekstistä) on myös osallistettu haastattelemalla. Sekä yhteysviranomainen että Paliskuntain yhdistys ovat lausunnoissaan kiinnittäneet huomiota neuvotteluihin. Niitä ei olla käyty "koska ei olla valtion mailla". Alueen maakuntakaava määrää ottamaan tuulipuistojen suunnittelussa huomioon poronhoidon edellytykset. On kyseenalaista otetaanko niitä huomioon, kun paliskunnan kanssa ei ole neuvoteltu. Neuvotteluissa olisi varmistettu YVA:n erään tärkeän tehtävän täyttyminen, eli toimijoiden välisen vuoropuhelun alkaminen ja oltaisiin voitu sopia esimerkiksi vaikutusten seurannasta ja kompensoinnista. Nyt nämä asiat jäävät selostuksessa mainintaan, että toimija on aikonut kompensoida paliskunnalle, mikäli sen rakenteita joudutaan siirtämään. Neuvotteluissa oltaisiin myös voitu käsitellä tuulipuiston rakentamista (esim. jonkin voimalan siirtämistä) niin, ettei poronhoidon rakenteita ylipäättään tarvitsisi purkaa. Tuulipuistoista on aiottu neuvotella kun toisen yhtiön hankkeita läheisillä alueilla viedään eteenpäin. Tämä on kyseenalainen menettely, eikä ole jatkossa suositeltavaa missään tapauksessa. Noissa neuvotteluissa tulee varmistua siitä että, kaikkien toimijoiden kaikissa hankkeissa päästään yhteisymmärrykseen siitä, että poronhoidon edellytykset huomioidaan.

Paliskuntain yhdistys on aiemmassa lausunnossaan huomauttanut hankkeen poronhoidolle aiheutuvien vaikutusten seurannasta. Sen järjestämisestä ei ole mainintaa selostuksessa.

Arvioinnin ja menettelyn puutteista ja virheistä huolimatta poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten arvioinnin laajuus lienee juuri ja juuri riittävä. Hankkeen jatkosuunnittelussa poronhoidon edellytysten parempaan huomiointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Tuulipuistojen jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon poronhoidon edellytykset.

Tuulipuiston rakentamisesta ja toiminnasta aiheutuvat haitat ja menetykset tulee korvata Isosydänmaan paliskunnalle täysimääräisesti. Hankkeen vaikutuksia tulee seurata. Näistä asioista tulee neuvotella paliskunnan kanssa.

Fingrid Oy

Yleistä

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä.

Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkina-alaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämismääräykset. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkökäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan.

Kantaverkkoliittyntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liittyntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniset vaatimukset.

Kustakin liittymästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti.

Simon tuulivoimapuistohanke

Fingrid laatii Suomen sähkösiirtoverkon kehitystarpeet ja periaatteelliset ratkaisut yhtenä kokonaisuutena. Tavoitteena on, yhteistyössä nykyisten ja uusien verkkoliittyntää suunnittelevien tahojen kanssa, varmistaa teknistaloudellisesti parhaat verkkoratkaisut ja liittymätavat. Tuulipuistojen verkkoliittyntä ja liittymisjohdot kuuluvat olennaisena osana tuulivoimapuistoon ja sen toteuttamismahdollisuuksiin.

Arviointiselostuksessa tarkastellut liityntävaihtoehdot ovat Fingridin ja hankkeesta vastaavan käymien keskustelujen mukaisia ja Fingridillä ei ole kommentoitavaa arviointiselostuksesta. YVA:n osalta hankkeessa yhteyshenkilönä toimii Mika Penttilä 030 395 5230 ja liittymän osalta hankevastaavan tulee olla yhteydessä yhtiössämme Petri Parviaiseen 030 395 5282.

Luonnonsuojelupiiri ry Olemme tutustuneet Simon tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostukseen ja toteamme siitä seuraavaa:

1 Arviointiselostuksessa on ilahduttavan asiantuntevasti tehty luontokartoitus, johon on tehty hyvät kartat luontokohteista. Myös lintu- ja eläin selvitykset on tehty ammattitaitoisesti ja antavat kattavan kuvan alueen linnustosta, muuttoreiteistä ja eläimistöä.

2. Kuten arviointiselostuksestakin käy ilmi sijoittuvat Simon tuulivoimapuiston alueet tunnetulle parhaimmalle lintujen muuttoreitille. Luonnonsuojelupiiri on kaikissa aiemmissa lausunnoissaan painottanut, että tuulivoimapuistoja ei tule suunnitella tärkeimmille muuttoreiteille, mutta nyt näyttää että Perämeren rannikolle ollaan suunnittelemassa (ja on suunnitelmissa vielä lisääkin) tuulivoimaloiden ”muuria” juuri Oulun ja Tornion väliselle rannikko- ja merialueelle. Arviointiselostuksessa esitetään vahingollisten vaikutusten minimoimiseksi tuulivoimaloiden pysäyttämistä parhaimpaan muuton aikaan, ja esitetään jopa että kaikkien voimaloiden on pysähdyttävä samaan aikaan. Pidämme tämän toteutumista epätodennäköisenä ja siksi täytyy Perämeren rannikolla jättää avoimeksi alueita, jotta linnuille jää muuttoreitejä ilman tuulivoimaloita. Tuulivoimaloiden siirtäminen idemmäksi auttaisi lintujen muuttoreitin pysy-

mistä vapaana rannikolla ja siksi Lapin luonnonsuojelupiirin mielestä Onkalon ja Karsikon tuulivoimapuistot tulee siirtää Oulu-Kemi rautatien itäpuolella.

3. Karsikko ei kuulu Länsi-Lapin maakuntakaavassa esitettyihin tuulivoima-alueisiin ja Kemin kaupungilla on suunnitelmassa laajentaa asuinaluetta Karsikon suuntaan. Mielestämme Karsikon alue soveltuukin parhaiten asumiseen ja lomakäyttöön. Alue toimii myös tärkeänä virkistytymispaikkana niin Kemin kaupungin alueella asuville kuin Maksniemen kyläläisille.

4. Simon kunnan alueelle sekä lähikuntiin on suunniteltu useita tuulivoimahankkeita, joiden aiheuttamaa yhteisvaikutusta linnustolle ja virkistyskäytölle ei ole laajemmin arvioitu. Arviointiselostuksessa mainitaan että linnustolle yhteisvaikutukset muiden rannikkoalueen hankkeiden kanssa voivat kohota merkittäviksi. Tämä koskee vaihtoehto VE2:ta, jolloin rakennettaisiin 49 voimalaa. Tuulivoiman lisääminen on kannatettavaa ilmastonmuutosta hillitsevänä toimenä ja Lapin luonnonsuojelupiirin mielestä tämä määrä voidaan rakentaa, kunhan Karsikon 5 voimalaa ja Onkalon 11 uutta voimalaa siirretään rakennettavaksi Oulu-Kemi rautatien itäpuolelle. Muutamana kymmenen kilometrin siirto tuskin heikentää tuuliolosuhteita merkittävästi, mutta se on elintärkeää lintujen muuton kannalta.

5. Sähkönsiirrossa vaihtoehto VEC:n vaikutukset ovat vähäisemmät linnustolle koska rakennettavaa uutta johtolinjaa on vähemmän, samoin maisemalliset vaikutukset ovat pienemmät.

Kemi-Tornion lintuharrastajat Xenus ry

Kemi-Tornion lintuharrastajat Xenus ry pitää Simon tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksen lintuosuutta asiantuntevasti laadittuna. Toistamme jo aikaisemmin esittämämme kannan tuulivoimaloihin muutamia lisäperusteita.

Kemi-Tornion lintuharrastajat Xenus ry ei voi hyväksyä tuulivoimaloiden rakentamista Karsikkoon ja Onkaloon, missä ne sijoittuisivat tärkeälle lintujen muuttoreitille.

Pohjanlahden rannikko on Suomen tärkeimpiä lintujen muuttoreittejä, minkä vuoksi sen läheisyyteen ei pidä sijoittaa voimaloita. Keväällä Simon rannikon yli on muuttanut parhaina päivinä mm. pari tuhatta kuikkalintua ja arktista sorsalintua. Syksyllä muutto tiivistyy rannikolle ja sen läheisyyteen. Parina viime vuonna sieltä on kirjattu päivässä mm. 460 metsähanhea, 110 haukkaa ja 840 kurkea. Varpuslintujen muutto on massiivista, sillä tunnissa on muuttanut mm. 3900 peippoa/järripeippoa, 2020 urpiaista, 2000 räkättirastasta ja 960 vihervarpusta.

Tuulimyllyistä on vaaraa myös pesimälinnustolle, mm. sääksille ja kaakkureille. Simon rannikon läheisyydessä on sääksen reviiri. Sen ja kahden sisämaan reviirin sääkset käyvät säännöllisesti kalastamassa merenrannikolla. Simon Martimoaapa on Suomen parhaimpia kaakkurin pesimäalueita. Sieltä ne käyvät päivittäin kalastamassa merellä lentäen usein tuulimyllyalueiden yli. Lentokorkeus on sisämaassa useimmiten

suuri, mutta rannikon läheisyydessä ne lentävät niin matalalla, että törmäysvaara myllyihin on ilmeinen.

Mielipiteet

Nimimerkillä Veronmaksaja

Tuulivoimapuistojen sijainti ja niiden suuruus ovat vaikutukseltaan niin valtavat että hankkeet vaativat ympäristöluvituksen, eivätkä rakennuslupa menettelyä.

Seuraavat seikat Puoltavat ympäristö lupavaadetta

o Onkalon hankkeen välittömässä läheisyydessä on luonnonsuojelualueita ja natura-alueita.

o Myllyjen sähköntuotannosta muodostuvat haitalliset vaikutukset ihmisiin, tuulimyllyistä aiheutuva valo, melu sekä maiseman muutokset.

o Haitalliset vaikutukset eläimistöön, maastoon sekä lintuihin...Alueella pesii harvinaisia lintulajeja kuten merikotkat maakotkat kalasääkset, pikkulokki, ruskosuohaukka...

- kts. liitteet

Merikotkan pesintäalue Kivaloilla kaatoi sinne suunnitellun hankkeen. Onko Kivalon kotkat arvokkaampia kuin merenrannan kotkat?

Perinnemaiseman nuutumisen teollisuusmaisemaksi on suurin muutos sitten jääkauden jälkeen.

Ihmisille aiheutuu kohtuutonta haittaa valojen välkyksestä sekä kovasta käyntiäänestä ja matalataajuus äänestä. (Tästä tutkimus meneillään.)

Kautta pitkän historian ihminen on asuttanut vesistön varsia ruuan ja kulkuyhteyksien takia. Vieläkin ihmiset hakeutuvat vesistöjen läheisyyteen joko asumaan tai mökkeilemään. Tällöin näillä rannikko-alueilla asutus on tiheämpää kuin sisämaassa ja asumusten määrä on suurempi ja ne ovat usein kalliimpiakin. Kun tällaisen asuinalueen välittömään läheisyyteen tuodaan tuulipuisto, on taloudelliset menetykset kohtuuttomat kiinteistön omistajalle kiinteistöjen taloudellisen arvon alenemisen vuoksi.

Eläimistö joutuu muuttamaan perinteisiä kulkureittejään ja täten vaarantavat oman turvallisuutensa. Monia muita tuulivoimapuistojen mukanaan tuomia haitta-vaikutuksia tuskin ihminen saa koskaan selville.

Myllyt pitäisi ehdottomasti sijoittaa sinne, missä sähköä tarvitaan, jo pelkästään sähkön siirtokustannuksien pienentämiseksi.

Sijoituspaikoiksi soveltuvat alueet jotka eivät ole muussa hyöty/asiinkäytössä, esim. vanhat turvetuotantoalueet.

Toteutumiskelpoiset hankkeet tulisi sijoittaa junaratojen itäpuolelle, sillä merituulen vaikutus on noin 40Km (tuuliATLAS).

Meillä rannikon ihmisillä on herännyt mieliimme kysymys siitä, että kenellä viranomaisella on oikeus myöntää lupa perinnemaiseman tuhoamisen lisäksi asuinalueiden turmelemiseen?

Hankkeiden vaikutuksesta ympäristöön ja luontoon tulisi tehdä PUOLUEETON instanssi.

Nykyisetkin myllyt tulisi maalata esim. vaalean sinisiksi että ne ei erotuisi niin selvästi taustastaan ja täten hieman vähentäisivät maisema haittaa.

Tuulisähkön tekeminen on yhteiskunnalle niin kallista, että takuutariffi maksaminen pitäisi lopettaa HETI!

Mielipide 2

1.

Simon tuulivoimapuisto on vaikutuksiltaan niin laaja, että se vaatii YMPÄRISTÖLUVAN!!

- Laajat vaikutukset terveyteen ja hyvinvointiin, joita ovat valo- ja melusaaste. Matalataajuisesta äänisaasteesta on parhaillaan tutkimus kesken ja siitä annetun ohjeistuksen mukaan etäisyys lähimmästä asutuksesta tulee olla vähintään kaksi kilometriä.

2.

Onkalon alue on viimeisiä Natura erämaa-alueita meren rannalla, johon jääkausi on jättänyt jälkensä, ja jota ihminen ei ole tuhonnut.

- Ainutlaatuisella alueella on Kotkan pesimäreiviiri, jota mikään viranomainen ei voi sivuuttaa myöntämällä Onkalon alueelle rakennuslupaa tuulimyllypuistolle. (pesä löytyy) - Alueella pesivät lisäksi myös kalasääkset, ruskosuohaukat ym. harvinaisia lintuja, joiden käyttäytymistä tuulimyllyjen suhteen ei tunneta.

- Alueella on tavattu karhuja, susia, ilveksiä ja muita harvinaisia villieläimiä, joiden elinolosuhteet tulisivat oleellisesti muuttumaan tuulimyllypuiston myötä.

- Alueen välittömässä läheisyydessä on yksityinen luonnonsuojelualue.

3.

Mielipiteemme on, että tuulimyllyjä ei saa rakentaa rautatien länsipuolelle Onkaloon.

Mielipiteen esittäjä ei halua nimeään julkisuuteen

1. Tuulivoimaloiden rakentamisen toteuttamiselle tulee asettaa ehdoksi ympäristöluvan hankkiminen.

Perusteluina esitetään muun muassa seuraavaa:

Tuulivoiman aiheuttamien matalataajuisien häiriöäänien haittavaikutuksesta ihmisen terveydelle on hiljattain tullut uutta tietoa. Asiaa käsitellessä Yle TV2:n Ajankohtainen 2 ohjelmassa 12.11.2013 todettiin sosiaali- ja terveysministeriö olevan laatimassa ohjeistusta, jossa tuulivoimalan etäisyys ihmisen asuttamasta rakennuksesta tulee olla vähintään kymmenen kertaa napakorkeus. Tilanne tältä osin on siis muuttunut

dramaattisesti! Onkalon hankealueella lähin asutus on noin yhden kilometrin etäisyydellä ja 2 km:n etäisyydellä on 41 asukasta. Niin ikään kahden kilometrirajan sisällä on Leipiön kohdalla 455 ja Halmekankaan kohdalla 208 asukasta! Näin ollen kyseisten asukkaiden tilanne on inhimillisesti katsoen kohtuuttoman vaikea, ellei häiriöäänien haittavaikutuksia selvitä perusteellisesti viimeistään ympäristöluvassa.

2. Natura-arvionti tulee tehdä täydellisenä ainakin Perämeren saaret (FI 1300302) natura-alueen osalta

Perustelut

Simojoki kuuluu niihin harvoihin Perämereen laskeviin isompiin jokiin, jotka ovat tähän asti säilyneet lähes luonnonvaraisessa tilassa. Tuulivoimarakentamisen myötä tilanne uhkaa muuttua oleellisesti. YVA-arviossakin Onkalon hankkeella on todettu olevan ko. naturaan vaikutusta, tosin lievää. Vaikka tämä noteeraus lienee alan asiantuntijan käsialaa, saattaa se sisältää subjektiivisen ajattelun elementtejä. Näin ollen on toivottavaa, että yhteysviranomaisen kannanotto tuo tarvearvioon aina välttämätöntä objektiivisuutta. Tässä tapauksessa asian painoarvoa korostaa se, että ko. natura-alueella on erityisten suojelutoimien edellytysten status SCI.

3. Tuulivoimaloita ei tule rakentaa 4-tie/ rautatielinjan länsipuolelle

Perustelu

Perämeren rannikkomaisema on luontoarvoiltaan ainutlaatuista jopa globaalissa mittakaavassa tarkasteltuna johtuen jääkauden jälkeiseen aikaan liittyvästä maan kohoamisesta. Mikäli suunnitteilla olevat Simon ja muiden kuntien alueelle rannikon läheisyyteen sijoitetut tuulivoimahankkeet realisoituvat, aiheuttavat ne kyseiseen maisemaan niin mittavia vaikutuksia, että vain jääkausi on muokannut aluetta enemmän. Tämän ohella myös ko. YVA:ssa on Onkalon hankealueella todettu olevan eniten haittavaikutuksia sekä maiseman että myös muiden ympäristökäyttäjien suhteen. Toteuttamiskelpoisia tuulivoiman rakennusalueita löytyy kyllä riittävästi 4-tie/rautatielinjan itäpuolelta ja merituulen positiivinen vaikutus ulottuu aina 40 kilometriin asti sisämaahan.

4. Tuulivoiman haitallinen vaikutus sähkön laatuun torjuttava

Perusteluna totean, että paikallisen jakeluverkon asiakkaana olen seurannut sähkökatkosten tilannetta ja niiden määrä on lisääntynyt tuulivoiman myötä. Asiantila voidaan edullisesti korjata siirtämällä nykyisen tuulivoiman sähkökytkennät asiakasmyyntiä palvelevasta 20 kV:n verkosta tuulivoimaa varten rakennettavaan sähköverkkoon. Lisäksi uudet tuulivoimalat tulee varustaa asianmukaisilla yliaaltojen kompensointilaitteilla (staattinen kompensointi), jotta muutoin uhkaava sähköverkon kontaminaatio voidaan torjua.

Mielipide 3

Simon toiminnassa olevat tuulivoimalat ovat tuoneet esiin ongelmia, joita YVA-ohjelmassa käsitellään hyvin puutteellisesti. Kun suunnitteilla olevat uudet 40 voimalaa aiotaan rakentaa vielä huomattavasti korkeammiksi kuin nykyisin toiminnassa olevat, ongelmat moninkertaistuvat ja ulottuvat koko Simonkylän alueelle.

1. YVA-selostuksessa sovelletaan edelleen meluhäiriöiden osalta valtioneuvoston ohjevoja asuntoalueiden suunnittelusta. Niissä ei ole lainkaan kiinnitetty huomiota matalataajuiseen 20 dB, jatkuvaan meluun, jota tuulivoimalat tuottavat ja joka leviää laajemmalle kuin korkeataajuinen melu. Melu on todettu erityisen haitalliseksi ihmiselle mm. tanskalaisissa selvityksissä. Kansainvälisissä vaatimuksissa on näitä haittavaikutuksia pyritty rajoittamaan asettamalla tuulivoimaloiden etäisyydeksi lähimmistä asunnoista vähintään 2 km. Simossa on sovellettu ja sovelletaan edelleen 1 km:n etäisyysvaatimusta, mikä on ehdottomasti liian vähiin.

2. YVA-selostuksessa lentoestevalojen haittoja tarkastellaan vain maisematekijänä. Simoon jo rakennettujen voimaloiden lentoestevalojen haittavaikutukset ulottuvat useiden kilometrien etäisyydelle. Jatkuvasti välähtelevät, kirkkaat valot ovat ihmistä stressaavia, terveydelle haitallisia ja asumisviihtyisyyttä heikentäviä. Näitä haittavaikutuksia ei ole selostuksessa lainkaan otettu huomioon. Kun voimaloita rakennetaan lisää entistä korkeammiksi eri puolille Simonkylään, kaikki Simonkylän asukkaat altistuvat näille terveyshaitoille.

Trafin uusissa määräyksissä on lievennetty lentoestevalojen vaatimuksia mutta ne eivät kuitenkaan poista yllä mainittuja haittoja. Trafin tehtävä on tietysti vain lentoturvallisuuden varmistaminen eikä alueen asukkaiden asumisviihtyisyyden ja -terveellisyyden turvaaminen.

Simon tasaisessa ja matalapuustoisessa ympäristössä ei ole luonnollisia esteitä, joilla valosaasteen leviämistä voitaisiin mallinuksilla rajoittaa tai vähentää. Näistä syistä voimaloiden etäisyyttä asutuksesta olisi kasvatettava ja voimaloiden suunniteltua napakorkeutta alennettava.

Edellä esitetyn perusteella YVA-selostusta ei voida pitää riittävänä päätöksen teon pohjana vaan sitä tulee tarkentaa. Yleisesti ottaen on hyvin tärkeätä, että kun voimaloita rakennetaan eri puolille Suomea, tällaiset tekijät otetaan vakavasti huomioon.

Mielipide 4

Me allekirjoittaneet Simon Karsikkoniemen Lallinperäntien vakituiset sekä loma-asuntoasukkaat vastustamme niemelle suunniteltujen viiden tuulivoimalan rakentamista seuraavin perustein:

1. Sijainti, 2. valohaitta, 3. meluhaitta, ennen kaikkea matalataajuinen. Raja-arvot tulevat mitä todennäköisimmin ylittymään. Melu on jatkuvakestoista ja ympärivuorokautista., 4., esteettinen haitta, 5. vaikutus kiinteistöjen arvoon negatiivinen, 6. luontonäkökohdat, 7. varjosutus.

Lisäksi toteamme, että FCG:n tekemät tutkimukset eivät anna todellista kuvaa suunniteltujen tuulivoimaloiden lähialueiden asukkaiden mielipiteistä. On harhaanjohtavaa, että kysely alueen asukkaille tehtiin yhtäaikaisena kaikilla suunnitelluilla neljällä alueella. Otanta lienee ollut aika pieni, sillä moni asukkaista on ollut täysin tietämätön suunnitelmista rakentaa tuulivoimaa Karsikkoon.